

TÜRK ARKEOLOJİ VE ETNOGRAFYA DERGİSİ

2022/1 - Sayı: 83

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü

Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi

Yıl: 2022/1 - Sayı: 83 - Uluslararası hakemli dergidir. Yılda iki kez basılı ve dijital ortamda yayınlanır. Ücretsizdir.

ISSN: 1302-9231 - e-ISSN: 2791-8394

İmtiyaz Sahibi

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü adına Gökhan YAZGI

Editör

Prof. Dr. Harun TAŞKIRAN

Editör Yardımcısı

Dr. Fahri YILDIRIM – Dr. Fatma Sezin DOĞRUER – Dr. Serap SEVGİ

Yazı İşleri Müdürü

Yahya COŞKUN

Teknik Editör

Ayça ARSLAN - Hatice Dilek KARAKUZU

Yazım ve Dil Editörü

Dr. Fahri YILDIRIM

Redaksiyon

Ayça ARSLAN

Yabancı Dil Editörü

Gökhan ÇETE - Makbule Burcu BİLİR

Yayın Danışmanı

Prof. Dr. Mustafa DURMUŞ

Ön Yayın-Denetim Kurulu

Dr. Fahri YILDIRIM – Dr. Fatma Sezin DOĞRUER – Dr. Serap SEVGİ

Ayça ARSLAN – Hakan AYGÜN – Meliha YAYLALI – Nilgün ATAK

Grafik Tasarım

Nihal KARAPEK

Web Sorumlusu

Mehmet Emin TOKTAŞ - Nilgün ATAK

Fotoğraflar

T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Arşivi

Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Arşivi – Tanıtma Genel Müdürlüğü Arşivi

Balıkesir Kuvay-1 Millîye Müzesi Arşivi – Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı, Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi

Troya Müzesi Arşivi – TSMK

Elife GÜMÜŞ – Emre BOSTANOĞLU – Emre DÖRTER – Harun ÖZDAŞ – Irmak Güneş YÜCEİL

Mert MECEK – Osmaniye İKTM – Soner ATEŞOĞULLARI – Şirin KAYA

Hakem Listesi

Prof. Dr. Abdülhamit TÜFEKÇİOĞLU – Prof. Dr. Adnan DİLER
Prof. Dr. Ayşe Tuba ÖKSE – Prof. Dr. Bekir ESKİCİ
Prof. Dr. Demet BİNAN – Prof. Dr. Fethiye ERBAY
Prof. Dr. Halit ÇAL – Prof. Dr. Isabella CANEVA
Prof. Dr. İbrahim Tunç SİPAHİ – Prof. Dr. Kamil Levent ZOROĞLU
Prof. Dr. Kutalmış GÖRKAY – Prof. Dr. Mehmet IŞIKLI
Prof. Dr. Mehmet Celal ÖZDOĞAN – Prof. Dr. Musa KADIOĞLU
Prof. Dr. Nevzat ÇEVİK – Prof. Dr. Nurşen ÖZKUL FINDIK
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR – Prof. Dr. Remzi YAĞCI
Prof. Dr. Sevinç GÜNEL – Prof. Dr. Şevket DÖNMEZ
Prof. Dr. Ufuk KOCABAŞ – Prof. Dr. Zeliha DEMİREL GÖKALP
Doç. Dr. Ali Akın AKYOL – Doç. Dr. Cengiz TAVŞAN
Doç. Dr. Çiğdem ATAKUMAN – Doç. Dr. Esra ÖZKAN YAZGAN
Doç. Dr. Erdoğan ASLAN – Doç. Dr. Gülay APA KURTİŞOĞLU
Doç. Dr. Güner SAĞIR – Doç. Dr. Hatice ÖZYURT ÖZCAN
Doç. Dr. Murat CURA – Doç. Dr. Zekai ERDAL
Dr. Hamiyet ÖZEN
Öğr. Gör. Betül TEOMAN – Öğr. Gör. Serap ÖZDEMİR

Danışma Kurulu

Ord. Prof. Dr. Francesca D'ANDRRIA / Lecce Salento Üniversitesi (İtalya)
Prof. Dr. Ali BAŞ / Selçuk Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Andreas SCHACHNER / Alman Arkeoloji Enstitüsü (Almanya)
Prof. Dr. Asnu BİLBAN YALÇIN / İstanbul Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Ayla Sevim EROL / Ankara Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Cemal PULAK / Teksas A&M Üniversitesi (ABD)
Prof. Dr. Eşref ABAY / Ege Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Felix PIRSON / Alman Arkeoloji Enstitüsü (Almanya)
Prof. Dr. Filiz YENİŞEHİRLİOĞLU / Koç Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Kamil Levent ZOROĞLU / Batman Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Marcella FRANGIPANE / Roma Üniversitesi (İtalya)
Prof. Dr. Mehmet IŞIKLI / Atatürk Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ / Hacı Bayram Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Mihriban ÖZBAŞARAN / İstanbul Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Oliver Can HENRY / Fransız Anadolu Araştırmaları Enstitüsü (Fransa)
Prof. Dr. Osman ERAVŞAR / Akdeniz Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Roland R. R. SMITH / New York Üniversitesi (ABD)
Prof. Dr. Yelda OLCAY UÇKAN / Anadolu Üniversitesi (Türkiye)
Prof. Dr. Yılmaz Selim ERDAL / Hacettepe Üniversitesi (Türkiye)
Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ / Dokuz Eylül Üniversitesi (Türkiye)
Dr. Sachihito OMURA / Japon Anadolu Arkeoloji Enstitüsü (Japonya)

Ankara 2022

Baskı

Ciltan Matbaacılık ve Yayıncılık

Editörden

Verdiği uzun aranın ardından 2021 Eylül ayı itibarıyla tekrar yayın hayatına başlayan Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi, 83. sayısı ile bir kez daha sizlerle.

Akademik bir içerikte hazırlanıyor olmakla birlikte dergimizi halkın her kesimiyle buluşturmaya özen gösteriyor; Bakanlığımıza bağlı tüm kütüphaneler ile müzelerimizin arşivlerinde yer almasına gayret ediyoruz. Böylesi bir anlayışı benimsemiş olmamız; binlerce yıllık tarihinde onlarca medeniyete ev sahipliği yapan Türkiye'nin kültürel mirasını her yönüyle tanıtmaya ve böylece bir bilinç oluşturarak bu değerlerimizin daha iyi anlaşılması ve korunmasını sağlama hedefimizle bağlantılı.

Alanında yalnızca Türkiye'nin değil tüm dünyanın en köklü süreli yayınlarından biri olmasıyla gurur duyduğumuz dergimizin arkeometriden epigrafyaya, antropolojiden müzeciliğe kadar geniş bir kapsamda yazılan makaleleri kabul ediyor olması ise ülkemizin kültürel değerler yönünden ne kadar zengin olduğunu ortaya koyma hedefimizin bir yansıması. Bu sayımızda bu hedefimiz ile bağlantılı biçimde farklı alanlarda birbirinden değerli çalışmaları okuyucularla buluşturuyor. Sualtı arkeolojisi alanında yaptığı önemli çalışmalara bir yenisini ekleyen Sayın Harun ÖZDAŞ'ın "*Karaburun Roma Dönemi Rodos Batığı: Ön İnceleme Sonuçları*" makalesi, ülkemizin sadece yeraltında değil sualtında da çok sayıda eser barındırdığını ortaya koyuyor. Fethiye Körfezi'nde bugüne kadar ulaşılabilen tek Roma Dönemi batığının, aynı zamanda dönemin ticaret rotaları ile ana ihraç ürünlerinin irdelendiği bir makale olması dolayısıyla yalnızca akademisyenlerin değil tüm arkeoloji meraklılarının ilgisini çekeceğini düşünüyoruz. Sayın Soner ATEŞOĞULLARI'nın Osmanlı'dan başlayarak ülkemizdeki müzecilik tarihine ve tüm dünyada kabul gören yeni müzecilik anlayışları paralelinde ülkemiz müzelerinde yaşanan gelişmelere yer verdiği "*Değişen ve Gelişen Türkiye Müzeleri*" makalesi, müzecilik alanında ülkemizin özellikle son yıllarda yaptığı atılımlar ve gerçekleştirdiği yenilikleri farklı yönleriyle ele alıyor. Sayın Ayşe ERSOY, Kürşat KOÇER ve Murat SERİN'in ortak çalışmasının bir ürünü olan "*Flaviopolis Antik Kenti ve Roma Evi Mozaikleri*", hakkında çok fazla bilgi bulunmayan bir antik kentin Roma Dönemi'ni aydınlatan ve aralarında çok nadir örneklerin de bulunduğu mozaik buluntularını ele alan değerli bir çalışma. Sayın Elif ÇETİN, "*Osmanlı Bayraklarında Ay ve Ay Yıldız*" makalesi ile müze ve koleksiyonlardaki örnekler, aynı zamanda tasvir ve betimlemeler aracılığıyla günümüzde de bayrağımızda yer eden ay ve yıldızın tarihinin genel olarak kabul edilenden çok daha eskiye gittiğini ortaya koyuyor. Sayın Irmak Güneş YÜCEİL'in, konservasyon uygulamalarındaki metodolojik yaklaşımın önemini vurgulamayı amaçladığı "*Ayasofya Metal İkona ve Kilise Eşyaları Koleksiyonu Konservasyon Metodolojisi*" makalesi, bu konuda araştırma ve yazılı kaynak eksikliğine vurgu yaparak, bir vaka örneği üzerinden gerçekleştirilen metodoloji aktarımıyla bu eksikliği gidermeyi hedefleyen değerli bir çalışma olarak dikkat çekiyor. Sayın Özden KARABEKİROĞLU ve Ayhan YALÇIN, "*Antik Çağ'da Seleucia ad Calycadnum Kentinin Su Sistemleri*" başlıklı makalede, Mersin ili Silifke ilçesi sınırlarında bulunan antik kentin, farklı dönemlerde su ihtiyacını karşılamaya yönelik gerçekleştirilen imar faaliyetlerine değindikleri gibi, bu imar faaliyetlerini dönemin siyasi, askeri ve ekonomik gelişmeleriyle de paralel biçimde ele almayı ihmal etmiyorlar. Son olarak Sayın Serap SINMAZ KILINÇ'ın "*Ayasofya Koleksiyonunda Yer Alan Kırım Sikkeleri*" makalesi, Kırım Hanlığı'nın farklı dönemlerine ait sikkeleri incelemenin yanında bu sikkeleri Hanlığın Osmanlı İmparatorluğu ile olan ilişkileri, Osmanlı topraklarında yaşayan Ortodoks Kazakların gelenek ve tarihleriyle de bağlantılı olarak okuyucularla buluşturuyor.

Değerli okuyucularımıza iyi okumalar diliyorum.

Prof. Dr. Harun TAŞKIRAN

İçindekiler

Karaburun Roma Dönemi Rodos Batığı: Ön İnceleme Sonuçları	11
Karaburun Roman Period Rhodian Shipwreck: Preliminary Results	
Doç. Dr. Harun ÖZDAŞ	
Değişen ve Gelişen Türkiye Müzeleri	35
Progressive Museums in Turkey	
Dr. Soner ATEŞOĞULLARI	
Flaviopolis Antik Kenti ve Roma Evi Mozaikleri	57
Flaviopolis Ancient City Mosaics	
Ayşe ERSOY, Kürşat KOÇER, Murat SERİN	
Osmanlı Bayraklarında Ay ve Ay Yıldız	79
Moon (Crescent) and Star in Ottoman Flags	
Elif ÇETİN	
Ayasofya Metal İkona ve Kilise Eşyaları Koleksiyonu Konservasyon Metodolojisi	107
Conservation Methodology of Metallic Icons and Liturgical Objects Collection from the Hagia Sophia	
Irmak Güneş YÜCEİL	
Antik Çağ'da Seleucia ad Calycadnum Kentinin Su Sistemleri	127
Water Systems of the City of Seleucia ad Calycadnum in Antiquity	
Özden KARABEKİROĞLU, Ayhan YALÇIN	
Ayasofya Koleksiyonunda Yer Alan Kırım Sikkeleri	145
Crimean Coins Included in the Hagia Sophia Collection	
Serap SINMAZ KILINÇ	